По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 69 (10.452). Львів, субота 28. березня 1925. Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 дол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

„Богові свічка й чортові огарок!" або вірнійше навпаки: „Чортові свічка й Богові огарок!" — ось як можна коротко й ядерно схарактеризувати висліди затяжного боркання мін. Тугута за реальний вплив в кабінеті Вл. Ґрабского, за вплив.

Перед чотирма місяцями невгомонний Ст. Тугут, спочиваючи на лаврах незрівняних язикових законів для „кресів", заслужив собі на вдячність реакційної правиці, увійшов в суть її розуміння „кресової" проблєми, захопився ідеольоґією Ст. Ґрабского і за свою понятливість зажадав ґратифікації в формі міністерського фотелю. Та те „райське яблуко" виявилося квасковатим, терпким. Становище віцепреміра стало тільки почестю, без найменшого значіння.

Вкінці збунтувався і Тугут, домагаючись влади і погрожуючи димісією. Заметушився зручний прем. Ґрабскі, закипіло серед правиці. Ніде правди діти, жаль Тугута з його нешкідливим „демократичним" кольором, та жалко й нас — подумали реакційні чинники. Довго кипіло й варилося. Кінець кінців прем. Ґрабскі, — щиро чи нещиро, а на всякий випадок незвичайно зручно зблизився до Тугута й підсунув йому поділ влади. Не зробив він так, як Наполеон в балляді Лєрмонтова, що свому синові віддавав панування над світом, а собі лишав тільки Францію. Ні, він бажав лишити собі корінну Польщу, а Тугутові віддати панування на невдячних „кресах". З тією метою прем. Ґрабскі запропонував „кресовому реформаторові" створення „Кресового Комітету" на зразок політичного комітету Ради міністрів. Та ця пропозиція застрягла на хисковатому ґрунті польської правиці і її міністерських представників. З великої хмари малий дощ. Так і тут — замісць „Кресового Комітету" повстала з неозначеною компетенцією при Раді міністрів **Секція політичного комітету (тоїж Ради міністрів) для справ східних воєвідств і національних меншостей.** З великої лодки, яку на вступі своєї міністерської карієри задумав при допомозі фразеольоґії будувати Ст. Ґрабскі, після довгих і вельми змінних перипетій вийшла шпичка.

З відірваних газетних повідомлень важко зясувати собі компетенцію і обсяг ділання цеї секції — шпички. Головою секції для східних воєвідств і національних меншостей є Ст. Тугут, одначе не в характері віцепреміра, тільки в характері ad hoc делеґованого премієром міністра. Таким чином початково задуманий поділ влади між Вл. Ґрабским і Ст. Тугутом, як територіяльний — так і компетенційний, фактично відпадає.

В склад цеї секції під головуванням Тугута входять міністри: внутрішних справ, військових справ, закордонних справ, освіти, справедливости і земельних реформ. Для зрівноваження майбутнього впливу Тугута, а радше для зведення в нівець можливих його демократичних примх, покликано до кабінету персоніфікацію „mocnego człowiek-a (з галерії героїв Ст. Пшибишевского) проф. Ст. Ґрабского.

Секція для східних воєвідств і національних меншостей територіяльно обіймає 7 воєвідств (львівське, станиславівське, тернопільське, волинське, поліське, новгородське й білостоцьке). Про яснійшу, тіснійшу компетенцію цеї секції покищо важко що-небудь сказати. Можна сміло твердити, що і в будуччині ледви чи будемо в спроможности конкретнійше зясувати обсяг і зміст діяльности цеї дивної,

секції. Годиться зазначити, що Ст. Тугутові — як голові секції — прислугує право veto при номінаціях вищих урядовців для „кресів", але виключене є те veto при номінаціях старостів, шкільних інспекторів і т. и., значить, **номінальні** носії влади будуть залежні від голосу Тугута, але **фактичні** інтерпретатори й **виконавці** тієї влади лишаються й на далі в доміні-яльній управі

Нема причини вірити, щоби з хвилею заістнування секції для східних воєвідств і національних меншостей справді повстала „нова" чи змінилася стара польська політика супроти „чужоплемінців".

Є це тільки нова вивіска над старою, так добре відомою нам крамницею. Поминаємо вже те, що по лінії язикових законів для „кресів" вилучено з обсягу цеї секції Лемківщину, Холмщину й Підляшя.

Покликання до життя секції для східних воєвідств і національних меншостей, хоч без якогонебудь реального значіння, офіційно завдає удар ідеї **однородної, національно-польської держави**, ділить сучасну Польщу в державно-політичному розумінні на дві окремі частини: на справжню Польщу і на „креси", що навіть по польському означенні складаються аж з семи величезних воєвідств. Ті воєвідства живуть окремим життям, мають свої окремі вимоги.

Ф. Ф.

Остання фаза німецьких виборів.

Партійні кандидатури і нерішуча республика.

Цієї неділі Німеччина вибирає свого президента. Вибирає, але не вибере. Політичні партії йдуть розсіяні до урни. Свідомість ваги звязаної з ролею президента німецької держави не йде в парі з почуттям, що партійні інтереси слід скласти в жертву інтересам загально національним.

Всі дані дозволяють на висновок, що вибори 29 березня не дадуть рішаючого вислідку і до других виборів дня 28. квітня станути чотири кандидати: Маркс, кандидат центра, Бравн — соціялдемократ, Гельпах — демократ і Яррес — кандидат правих партій. Кандидатури комуніста Тальмана і Людендорфа від баварської людової партії не входять у рахубу. Те, що характеризує дотеперішнє угрупування партій — це відсутність реального зрозуміння ситуації. Партії рахують на риск виборчих несподіванок. Лише націоналісти і людова партія поставили спільного кандидата д-ра Ярреса, бувшого міністра внутрішніх справ, а теперішнього головного посадника (Oberbürgermeister) з Дісбурга. Причина, чому республиканські партії не поставили одного свого кандидата лежить у становищі соціялдемократів. Вони не хочуть згодитись на буржуазного кандидата, кажучи, що з тактичних принціпів взагалі не могли би вести виборчої агітації, колиб їх виборці заздалегідь знали, що голосують за буржуазним кандидатом. Щойно коли кандидатура Бравна дасть негативний результат, при других виборах можна буде частину соціялістичних голосів спрямувати на буржуазного кандидата.

Історія зі спільною кандидатурою правих партій — міністра „Reichswehr-у" Геслера є найкращим прикладом, яким робом закулісові комбінації можуть в останній хвилині змінити відношення сил поодиноких партій. Коли представники центра безпосередно перед оголошенням кандидатури звернулись до націоналістів та людової партії з проханням: дати їм годину часу до надуми, чи годяться на Геслера, самі націоналісти радять так довго над питанням дозволу, що центровці з обуренням покидають салю і захитують кандидатурою Геслера. Між Геслером і Штреземаном істнує особистий антаґонізм, який був причиною упадку цієї популярної кандидатури. Прихід Геслера на становище президента повів би за собою димісію Штреземана, а Штреземан не хоче покинути думки про можливість поєднання Німеччини зі союзними державами. Вибір Геслера означав би зірвання політики порозуміння зі союзниками.

У звязку з таким становищем пікантного освітлення набрала би сензаційна звістка, яку приносять польські часописи. А саме: буцім-то Штреземан зазначив перед французьким амбасадором необхідність, щоби союзні держави ще раз нарадились над можливістю порозуміння з Німеччиною з огляду на приготування червоної армії, яка має розторощити Польщу та Румунію. Має це бути натяк, що Німеччина зреклась би свого порозуміння з Москвою за ціну Шлезька та поморського коридора.

Питання: чи німецький президент буде республиканцем чи ні? — є в безпосереднім звязку з напрямком дальшої німецької політики, яка покищо хилиться між мировими спробами з орієнтацією на Лігу і воєнними, дипльоматичними погрозами. Маркс як президент держави означав би перемогу Веймарської конституції, а для Союзних держав переведення пляну Доза. Він вніс би атмосферу довіря, про яке так часто пише французька преса. Характеристичне те, що Яррес вважав вказаним заявити у своїй програмовій промові про необхідність ревізії ваймарської конституції, яка є надто ліберальною. З другого боку він є проти привернення стану з перед 1914 р. і стоїть на становищі, що кампанія за президентом не повинна перемінятись у боротьбу: за монархією чи республикою.

Покищо з семи кандидатів ніодин не визначується такими особистими прикметами, супроти яких партійна ворожнеча зійшла би на другий плян. При останніх виборах президента голоси поділились майже на рівні частини між республиканські і протиреспубликанські партії, і нині республиканський дух у Німеччині не має ще за собою рішучої більшости; це є ще spiritus, який flat, ubi vult.

Red. czas. „Dilo" we Lwowie. Pr. 221|25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo" Nr. 65 (10.444) z dnia 24. III. 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Posolśka nezajmanist" a) między słowami: Franciszek Koziarz... a: Pamiatnyj, b) policji... a: Czy ne, c) demonstracji... a: Oś u Warszawi, d) ważnyj... a: Fach, e) rukach... a: Na sojmowij, f) od słów: prowyna... do końca tego artykułu ad zawiera znamiona ad 1) a) występku z art. VIII. ustawy z 17.XII. 1862 Dzpp. 8. z r. 1863 ad 1) b) c) d) e) f) zbrodni z § 65 a) u. k. uznał dokonaną w dniu 23. marca 1924 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenia całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. i. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do ... Sąd Okr. Lwów, dnia 24. marca 1925.
Hawe

Ще гірше...

Сензаційний обіжник калуського старости

Вчора прокуратура сконфіскувала титул і субтитул до інформаційної статті про обіжник скалатського шкільного інспектора. Тимчасом з документу, який друкуємо нині, виходить ясно, що

тому

прокуратура даремне обурюється невинними наголовками, які лише стверджують факт. При цій нагоді цікаво зазначити, що конфіскаті постійно підпадає кожна згадка про Марцельного Прушиньского і його діяльність: відкіля ця опіка?! Чи може прокуратура вважає, що само прізвище Прушиньского, поставлене поруч з урядовими особами, є для тих осіб образливе?!

У даному випадку ми не знаємо, на скільки калуський староста вихований на катехизмі Прушиньского, але Прушиньскі, прочитавши його обіжник, може позеленіти з люти, бо калуський староста безумовно ще більший патріот від нього.

Цей історичний документ безсторонности політичної влади подаємо в оригіналі, щоби память про нього не загинула серед грядущих поколінь:

Starostwo w Kałuszu.

Kałusz dnia 14 marca 1925.

L. 85/pr.

Do
Panów Naczelników gmin
w powiecie.

Doszło do tutejszej wiadomości, że w związku z wykonaniem ustawy z 31. II. 1924 Dz. U Nr. 79 o organizacji szkolnictwa pod względem językowym kręcą się po gminach nasłani ludzie i prowadzą niedozwoloną agitację. Mając zapewne ukryty głębszy cel, często mylnie interpretują ustawę i wprowadzają ludność w błąd. Art. 2-gi wyż wspomnianej ustawy określa jasno jej piękny cel. Artykuł ten brzmi:

Zasadniczym typem szkoły państwowej na wymienionym w art. 1-szym obszarze (więc i w naszem województwie) w myśl zasady godzenia i łączenia dla zgodnego współżycia ludności narodowo mieszanych ziem a nie dzielenia jej, jest szkoła wspólna, wychowująca na dobrych obywateli państwa dzieci narodowości polskiej i niepolskiej we wzajemnym szacunku ich narodowych właściwości.

Wobec tego polecam Panom Naczelnikom zwrócić baczną uwagę na agitację sprzeczną z intencją powyższego artykułu i o jej niedozwolonych przejawach donosić władzy o ile w gminie prowadzona jest akcja z deklaracjami za zupełnem zruszczeniem szkół polecam Panom dołożyć wszelkich starań aby analogiczna akcja była przeprowadzona na rzecz szkoły dwujęzycznej. Jestem przekonany, że w każdej gminie znajdzie się poważna ilość rozropnych obywateli a przynajmiej rodziców dwudziestciorga dzieci, którzy niezasklepieni szkodliwem szowinizmem zrozumieją doniosłe znaczenie wychowania dzieci we wzajemnym szacunku ich narodowych właściwości na dobrych obywateli państwa, dbającego o ich dobrobyt i rozwój kulturalny. O przebiegu tej sprawy zechce Pan Naczelnik gminy donieść mi w jak najkrótszym czasie.

Starosta: (підпис нечиткий.)

Пан калуський староста вважає всіх тих, що домагаються української мови навчання в школі або освідомлюють українське населення про його права — агітаторами. Так само вважає недозволеною акцією стремління громадян до школи з українською мовою навчання. Так рече староста, інтерпретуючи закон, і ми не маємо причини йому не вірити.

Староста є

високою властею в першу чергу для наказних комісарів, яких він з власної волі й охоти свобідно іменує і усуває. Ми знаємо, що коли п. староста в своюму обіжнику приказав наказним громадським комісарам, щоби вони зібрали підписи батьків 20 дітей з домаганням польської мови навчання, то комісарі порушать небо і землю, а свойого докажуть. Ми всетаки цікаві, що на цей обіжник скаже п. Тугут, який раз поряд запевняє, що йому залежить на тім, щоби складені ним шкільні закони були введені в життя, і чи він погодиться з апелем калуського капика до „rozlropnych obywateli". Тому в цій справі вислано до Варшави телеграму і зокрема буде заложена соймова інтерпеляція.

Снятинщина.

Насильство жандарма.

(*Тростянеця*). В понеділок дня 9. березня ц. р. явився жандарм Дрибайло з постерунку в Джурові в хаті Гриньки Павлюка, сина Стефана, і заявив, що хоче робити ревізію за шкільними деклярацїями. Потім казав собі віддати всі деклярації, які були вже виповнені і підписані, а на яких підписи були через звверхність громадську удостовірені, і забрав з собою всі 79 штук та досі не звернув.

Краєве церковне товариство.

Протицелібатний рух видвигнув у нас проект утворення так зв. „Церковної Ради". Можливо, що цей проект остане тільки проєктом, та булаб велика шкода, коли би так справді сталося.

Під „Церковною Радою" бажали би люде бачити статутове товариство, рід „церковного братства", але не місцевого, а краєвого, котре нагадувало би давні Ставропігії. До такого товариства належали би і міряне і священики. Воно мало би на оці церковно-народні й церковно-політичні ціли нашої суспільности. Це був би неначе союз усіх істнуючих у нас церковних братств і товариств, що дбав би — поруч у першій мірі компетентної тут церковної духовної власти — про добро нашої загальної церковної справи.

Думаємо, що утворення такого товариства дуже на часі. Конечність такої організації виявилася і в часі останньої протицелібатної акції. Перш за все голос у таких питаннях слід було заняти — побіч безпосередньо інтересованого духовенства — саме такому краєвому церковному союзові. Львівська Ставропігія сьогодня „розділена". Це зрештою місцева, львівська організація, без більшого тепер впливу й значіння. Инакше виглядало би, коли би проти введення целібату в нашій церкві стануло було краєве церковне товариство, союз усіх церковних організацій.

Потреба такого товариства на будуче ще більш пекуча.

Пригадаємо хочби преважну для нас справу іменування епископів. По постановам конкордату епископа іменує папа в порозумінню з президентом Польщі, значить, будемо діставати епископів таких, що будуть вигідні не для нас, а для когось иншого. Яка криється в цім небезпека — не треба говорити. Правда, голова держави повинен порозумівається зі соймовою українською репрезентацію, що до особи кандидата на епископа. Так повинно би бути, та ми відчуваємо, що так серед теперішних відносин ледви чи буде.

Тут треба буде отже безнастанно стояти на сторожі інтересів своєї церкви й народу. А хто до цього бувби більш покликаний, як не краєве церковне братство?

Таких справ може бути безліч.

От хочби й нова преважна справа конкордату. Хіба всі розуміють її вагу. А чи наша суспільність заняла супроти конкордату своє становище? Крім духовенства ніхто досі й не відізвався, хоч преса („Діло" й „Український Голос") накликувала до акції. Управи наших галицьких політичних партій не мають мабуть часу й сили взятися за таку невдячну роботу. Отже знов найбільш компетентним було би краєве церковне товариство забрати тут голос і внести іменем українського загалу відповідну заяву до Ватикану.

Не обманюймося також, що й пропаґатори целібату надовго при силі.

Одним словом — краєве церковне товариство є нам безумовно потрібне.

Треба би тільки подумати, чи назвати таке Т-во „Церковною Радою", бо проти слова „Рада" могли б піднестись деякі заміти. Сподіваємося, що ініціятиву до цього дасть Перемишль. Показалося це нераз, ба й в останіх днях, що Львів став анемічний. Перемишль випереджує його своєю енергією і рухливістю. Думаємо, що нікому иншому, як тільки Перемишлеві поталанить оснувати **краєве** церковне товариство.

Д-р Яр. Левицький.

ПЛЯН ЕЛЄКТРИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ.

Всеукраїнське акційне товариство „Електрика" має в плані перевести протягом цього року електрофікацію 49.844 сельських господарств, в тім на Харківщині 11.550 господарств, на Полтавщині 10.4[illegible]0, в Донбасі 8.450, на Катеринославщині 3.906, на Одещині 6.610, на Київщині 4.139, на Волині 4.8 0. („Больш." 5. III.)

М. ВОЗНЯК. 16)

Шевченко й княжна Репніна*).

„Ольга дурненько всміхалася; Березовський поглянув на Віру з деяким замішанням, але в тім самім часі його очі виявляли співчування тому, що вона сказала: — але краса Ольги й пугари шампанського втягнули його знову в упестрену блискітками розмову й примусили його відвести очі від дещо суворого погляду Віри. Вона мовчала й віддалася вся ваганню, що наводило на виразне обличчя її то журбу, то обурення — потім воно змягчилося, очі наповнилися вогкістю й говорили добре. Вечеря скінчилася, вернулися в салю, і скоро мами дали знак своїм донькам, усі попрощалися з господарями й пішли до приготованих для них покоїв. Віра спішить до своєї кімнати. О як їй подобається самота, але їй не до сну, вона відчиняє вікно й лакомо втягає свіже повітря. Вона глядить у темну далечінь, глибоке зітхання виривається з її грудей і вона викрикує: чи можливе? Затопившися в мріях, вона довго сиділа, розбираючи своє та його поведення, їй робилося й сумно й досадно — нараз чоло її прояснилося, вона встала, зачинила вікно, спустила заслону й, ставши на коліна перед божником, вона молилася довго, просила собі та йому ласки й успокоєно віддалася солодкому снові.

„Вранці дзвінок скликує всіх гостей на снідання. Софія спішить туди: їй припоручений обовязок розливати чай: — вона входить, не застає нікого й утішена тим, що ніхто не випередив її, Софія зарозуміло всміхається при думці, що не заспала, хоча танцювала не менше, а може й більше від инших. Софія всім подобається, вона не красуня, але відкрите, розумне, повне життя обличчя, ласкавий і деколи вогненний погляд, темно-каштанове волосся, що отінює густими кучерями свіжі щоки, принаджують усіх; додаймо до сказаного, що цими зверхніми гідностями не кінчиться опис Софії. Вона розумна, дуже розумна, тямуча, добра й має дивний талант до всього красного. Але ось двері відчинилися й увійшов Березовський. Добрий день, Софіє Павлівно, сказав він із веселим обличчям, зупиняючи очі на молодій дівчині, що звичливо, але з якимсь їй самій невідомим змішанням відповіла на його привіт. Який був учорашній вечір? і не діждавшися її відповіди, Березовський додав: Яка гарна Ольга Петровна, яка мила". Так, вона дуже гарна, сказала простодушно Софія. „Далебі не знаю, кого треба оголосити царицею балю, вас або її". Софія подивилася на Березовського гордо й на її устах показалася напів глумлива й напів зневажлива усмішка. Прошу, сказала вона, увільніть мене від небезпечного суперництва, я з радістю і щирим серцем признаю Ольгу Петрівну царицею балю, та, здається, всі з нами будуть згідні—й відвернувшися до самовара, зайнялася приготовленням чаю. — У Березовського від її погляду та всього її зверхнього вигляду, що піддавав поневолі пошану, відпала охота далі вести розмову, а не знав, як заговорити про щось инше. Вони мовчали й Софія прикликувала таємним бажанням кого небудь собі на поміч. Почулися голоси; Ольга Петрівна в товаристві своєї рідні і Язикова, сусіда Радимових, увійшла в залю. Вона манірно гнула голову, говорила протягом, давала зачримігати, що дуже втомилася, й млявo відповідала на привіт Софії й на поклін Березовського. Язиков брав її на жарти й в тім самім часі значучо поглянув на Березовського, що зрозумів його й не міг скрити задоволення, яке відчував при думці, що він є по части причиною замисленности Ольги Петрівни. Це лоскотало його самолюбство він почав пильно дивитися на Ольгу й добравши хвилину, коли ніхто не звертав на неї уваги, він підійшов до неї та сказав їй на ухо: О які ви принадні. Вона всміхнулася й поглянула на нього приязно — й між ними почалася німа розмова очей. Він був веселий, балакучий, вона мовчазна й уважна на нього одного. Двері знову відчинилися, увійшла Віра. Вона простила вибачення у дам за те, що вони випередили її, поклонилася мущинам, поглянула на Березовського, на Ольгу та зрозуміла, що легковірна кокетка запутує в свої сіти ще більше легкодушного поета. Хмара набігла на її чоло але вона старалася струсити її й віддалася розмові з дамами, що сиділи кругом чайного стола. Поволі всі гості зібралися й тут буде на місці познайомити читача з деякими особами нашого оповідання. Зачнемо від Березовського. Він був із малого числа вибранців, котрі маючи великий талант від Провидіння, не мають потреба належати до ніякого стану суспільства й їх приймають усі з окремою уважністю. Він був поетом; коли ці пестуни природи всі мають деяку подібність із собою, то також кожний із них відріжняється окремими рисами. Березовський був поетом у всім значінні цього слова, він своїми віршами побіджав усіх, він витискав із очей тих, що його слухали, сльози розчулення та спочування, він настроював душі на високий діяпазон своєї захоплюючої ліри, він поривав за собою старих і молодих, холодних і палких.

(Продовження буде).

*) У вчорашнім фейлєтоні треба справити в 1-ій шпальті на кінці першого відступу „свого духовника" на „свого духовного батька".

У. С. Р. Р.

Ціною ексттериторіяльности.

Деякі публичні установи на Україні, будучи органами загально-союзних установ, відмовляються на цій підставі ввести українську мову в своє діловодство і вимагати від своїх урядовців знання українсьмої мови, бо на них, мовляв, українізація не повинна поширюватись. З приводу цього від президії Всеукраїнського Виконуючого Комітету, за підписами Петровського і Бутенка, вийшло пояснення закону про українізацію установ на Україні, в якім між иншим говориться, що „відкликання українських філій деяких установ загально-союзного значіння, що закони УСРР про українізацію не можуть бути поширені на органи тих установ, є цілком безпідставні, бо установи союзних органів і підприємств, що перебувають на території УСРР, жадною ексттериторіяльністю не користуються". („Б." ч. 58, 12. III).

Поширення книжки на Київщині.

Київська Філія Державного Видавництва України протягом минулого 1924 р. продала книжок на суму 665.000 карб., більше проти попереднього року на 330.000 карб. За готівку продано на суму 205.000 карб., решту — на кредит. Власних видань продано коло одного міліона примірників, чужих видань коло 700.000 примірників. Органами поширення книжок були: власні книгарні, кіоски, районні комітети Спілки робітників освіти, сельбуди, кооперативи і почтові філії. („Б." ч. 54, 7. III.)

Памятки старовини у Київі і на Київщині.

Крім Софіївського собору і решток Іринінського монастиря, найстаріщих будівель у Київі, зареєстровано тут ще 150 инших будинків, дуже цінних з історичного погляду. Охорона цих памяток проводиться невдоволяюче, бо бракує коштів. У Всеукраїнському Історичному Музею, в Музею Києво-Печерської Лаври, в Київській Картинній Галерії і инш., а також в провінціяльних музеях — в Умані, Звенигородці, Черкасах, Білій Церкві — зібрано незвичайно багато ріжних коштовних музеальних річей, але вони не впорядковані і для оглядання недоступні через недостачу відповідних фондів. Між тим інтерес доісторичних памяток у населення незвичайно зростає, про що свідчать між иншим численні екскурсії. За минулий рік зареєстровано 2705 таких екскурсій і 106.903 екскурзантів.

(„Б." 53. 6. III. 1925).

Виставка українських ручних виробів в Льондоні.

З Харкова до московських „Известий" пишуть, що організована в Льондоні Українським Червоним Хрестом виставка ручних виробів пройшла з великим успіхом. До представника Червоного Хреста в Льондоні надійшло багато привітань і жертв. Дохід з виставки буде ужитий на закупно для сел України медичних матеріялів. („Изв." 4. III.).

Збільшення видатків на народню освіту.

На всеукраїнській нараді робітників освіти у Харкові, заступник комісаря освіти Рищо подав, що центральний буджет народнього комісаріяту освіти України з 15 міліонів карб. минулого року збільшено до 22 міліонів цього року, а місцевий буджет досягає вже поважної суми 36 міліонів карб., коли в 1922—1923 р. виносив всього 7 міл. карб. Всеж видатки на народню освіту виносять покищо лише 35 проц. довійськових видатків. Матеріяльний стан учительства також значно поправився. Сільське учительство в 1923 р. діставало 3 до 8 кар. місячно, тепер місячна платня учительська на селі виносить 30 карб. Держава дає 15.000 учням вищих шкіл стипендії. Число стипендій буде збільшено до 25.000, при чім буде підвищена висота їх, напр. сімейним студентам з 25 на 37 карб. місячно. Крім того засновується 18.000 стипендій для учнів професіональних шкіл, по 10 карб. місячно кожна. Установи соціяльного виховання (народні школи) охоплюють в містах 71 проц. дітей шкільного віку, на селах 38 проц. (Б. ч. 56, 10. III. 1925).

Загальні збори

Краєвого Ревізійного Союза

українських кооператив відбулися дня 25. ц. м. при участи около 300 осіб, які були представниками 261 кооператив вже вписаних в члени Союза, і около 40 кооператив, які покищо формально не є ще членами Союза.

Над звідомленням з діяльности і рахунків Товариства за рік 1924 забирало голос 36 промовців. Піднесено ріжні бажання і дезидерати, а між ними найважнійші в справі децентралізації на річ повітових союзів, — в справі організації нових кооператив та їх приймання в члени, і в справі органу для ширення ідеї кооперації між широкими верствами населення.

Реферат інж. Юліяна Павликовського про сучасну нашу кооперативну організацію і її завдання в царині сільсько - господарської культури був найважнійшою точкою загальних зборів, в якій референт начеркнув, як повинна виглядати українська кооперативна організація, коли має економічно піднести рільниче українське населення.

По вирішенню преліміняра буджету на рік 1925 вибрано головою інж. Павликовського Юліяна, а до ради увійшли: д-р Волошин Михайло, дир. Герасимович, дир. Коренець і ред. Матчак зі Львова, Дир. Шахнович з Бібрки, Остап Луцький, дир. Павлюк зі Стрия, дир. Пашкевич з Копичинець, д-р Ладига з Тернополя, дир. Дяків зі Станиславова, д-р Чайківський зі Сокаля і соймовий посол Василь Чучмай. Крім того в склад Ради входить 5 відпоручників центральних союзів. В голосуванні брало участь 146 відпоручників, а збори тревали від год. 10 рано до год. 10 вечера.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Туґут в справі „басарабівців".

З причини відмови відчитання акту обвинувачення в українській мові в розправі Мельника і тов., обв. за злочин шпіонажі в звязи зі справою Басарабової, обор. звернулися з зажаленням до през. Войцехов-ського, мін. справедливости й українського клюбу. Вчера оборона одержала лист від віцепрем. Тугута, що не погоджується з ухвалою невідчитання акту обвинувачення теж в українській мові і заповідає, що тою справою займеться „Секція для справ нац. меншостей" і видасть усім судам і прокуратурам у сх. воєвідствах обіжник в точними вказівками щодо інтерпретації судами й адм. властями законів про мову.

Л. Джордж про Польщу.

Вівторок в дебаті над загр. політикою в палаті громад, Льойд Джордж у промові торкнувся й Польщі. Він заявив, що В. Британія входить на шлях справедливого розуміння нім. гарант. предложень. На дорозі до повного їх здійснення стоїть Польща й Туреччина. Польща вельми небезпечна для світового мира, бо величезна частина її населення є в границях держави лише завдяки збройній силі.

Іменування Ст. Ґрабского.

„Монітор Польскі" з 26. березня містить письмо през. Войцеховського, яким звільнює зі становища мін. просвіти Завідачого й іменує Стан. Ґрабского мін. просвіти. Стан. Ґрабскі обняв урядування, причому виголосив велику програмову промову.

Зірвання польсько-німецьких переговорів.

Хоч у Варшаві заперечують, всетаки кружляє чутка, що німецько-польські переговори для заключення торговельного договору зірвано. Польські делегати вернулися тому до Варшави. Штреземан в імені німецького уряду заявив, що підчас виборчої кампанії президента Німеччини, переговори небажані. Покищо не відомо коли переговори начнуться наново.

Конкордат ухвалений.

На засіданні сойму 26. березня марш. піддав під голосування внесення пос. Чапінського на відкинення конкордату. Проти внесення було 181 гол., 110 за внесенням. Лівиця поприйняття конкордату приняла великою бурею.

Нема успіхів для амер. конференції.

През. Куліджконферував із сен. Бораг, предс. комісії загр. справ над питанням конференції розззброєнь. Бораг заявив, що теперішнє положення Европи не дає надії, щоби конференція дала успіхи.

НОВИНКИ.

— **Конфіскати.** Вчорашнє (68) число „Діла" сконфісковано за два уступи відозви в справі помочи голодному селу, за один уступ проти Ільківців, за наголовок, підзаголовок та кілька уступів зі статті про яскраві надужиття скалатського інспектора Здека і за половину новинки п. н. „Оборонці беззаконія".

— **Тарасова могила.** З одного приватного листа довідуємося, що на місці величавого хреста на канівській могилі Тараса Шевченка залишалась лише — діра в розбурханій землі, а сам хрест лежить у рові. Свого часу читали ми, що радянський уряд покликав до життя спеціяльний комітет задля охорони Шевченкової могили, при чому — очевидно! — зразу таки плянувалось усунення „контрреволюційного" хреста й поставлення на його місці памятника. Вихопити: хрест у рові, а з памятника ні сліду.. Щож сталося зі згаданим комітетом — нам невідомо.

— **„Комітет Праці"** повідомляє, що в Краєвому Комітеті допомоги „Голодному Селу" пропущено через недогляд підписи д-ра Ізидора Голубовича, п. Аркадія Малецького і п. Бронислава Янова.

— **„Свобода"** ч. 13 містить: Заходи в голодовій справі.—На допомогу голодному селу!—Вказівки для переведення голодової акції.—До останнього бою за своє право! — Як я шукав роботи в Аргентині, оповідання.—Як позбуваються невигідних послів.—Проти целібату.—Фамілійні уряди на кресах. — Провокаційні практики.—По широкім світі.—Весняний сон. — Новинки. Економічні вісти. — Фонд „Учітеся брати мої". — Нові книжки і видання — Наддніпрянський хор. — Для будучої війни.—Дописи з краю.—Відділ правної поради.

— **Валиться міністерство внутрішніх справ!** Будинок польського міністерства внутрішніх справ у Варшаві грозить завалитися. У багатьох місцях у стінах потворились щілини, а на 2-гому поверсі вірвалася сходова клітка, так, що до апартаментів міністра Ратайського ходять т. зв. чорним ходом.

— **Ревний педаґоґ.** Шкільний інспектор в Турці н|Стр. п. Владислав Бережвіцкі взявся по рецепті Прушинського et Comp. знищити в повіті всі українські школи. Учителям приказує вчити історії і географії навіть в школах 1-кл. тільки по польськи; жадає, щоби всі предмети відповідали діти „poprawnie" по польськи. „Polecam p. uczyć historji i geografji po polsku i polskiego na oddz. II, a jeśli się p. nie podoba, może p. wnieść rekurs". Ці безправні жадання йдуть в розріз з законами, які виразно жадають, щоби історії і географії учити по польськи щойно в школах 4 кл., а польського на відділі III. Учительство стероризоване виконує сліпо всякі прикази, батьки не піднесли до цієї пори свого голосу протесту проти інспекторських практик, а наслідки такі, що вже сьогодня в турчанському повіті нема фактично ні одної школи з українською мовою навчання. Вивіски на школах є з „ruską" мовою навчання, а наука відбувається по польськи. Педаґоґічні здібности інспектора є також гідні уваги, коли на дитину, що хоче щось відповісти, накидується з лайкою: „Zamknij gębę". Кожному учителеві стягає беззаконно при виплаті поборів по кілька зл. Повисші факти надужиття подаємо до відома шкільних властей і української соймової репрезентації.

— **Гебрайський університет.** Льорд Бальфур як представник Англії приїхав до Єрусалима на відкриття гебрайського університету. Жидівські крамниці замкнені, Араби прибрали чорний одяг. Одночасно приїхав полк англійської кавалерії та змінено жандармерію для охорони Бальфура, хоча влада не передбачує заворушень.

— **Катедра славянських літератур.** У Брюселі утворено спеціяльну катедру славянських літератур. Хто викладатиме там — покищо невідомо.

— **Світова виставка.** В 150 роковини самостійности Злучених Держав американський уряд організує світову виставку у Філядельфії, яка трівати ме від червня до листопада 1926 р. Президент Кулідж запрошує всі народи, щоби взяли в ній участь.

В справі целібатовій

відбудеться дня 29. березня (неділя) о 12. годині в полудне в салі Народного Дому в Коломиї

:: ВІЧЕ ::

з порядком деннім як в Перемишлі і у Станиславові. — Референт п. д-р Ю. Олесницький зі Станиславова.

За вічевий комітет:

Д-р Т. Окуневський. Д-р А. Чайковський.

Дописи.

Перемишлянщина. *Загальний погляд на українське життя в місті й повіті.* Сумно й невесело було на нашому перемишлянському загумінку. Глухо. Спав народ, бо спав його міщ. інтелігенція ах лише сусіда село радістю. Спіть, — мовляв — спіть, ми тоже за вас і над вами попрацюємо. Та требаж було кінець-кінців пробудитися колись з цього летаргічного сну і пробудження таке дійсно наступило.

Дня 8. грудня 1924 р. основано по тяжких трудах й великих заходах філію „Просвіта". Основні заг. збори відбулися при співучасти поверх сотки учасників, селян та інтеліґенції. Новообраний виділ поставив собі за завдання розбудити просвітний рух життя повіту, а на стрічу цьому його завданню пішло щиро село, яке розуміючи вагу освіти в нашому національному й своєму індивідуальному житті стало творити у себе осередки „Просвіти" — та біля їх гуртуватися. Відновлюються читальня за читальнею, народ щораз то більше зацікавлюється книжкою, часописом, — так наче хотів надробити прогаяні не зі своєї вини дні. Мовже тут і там просвітна праця виказує деякі хиби, брак їй може певної системи і пляну, та вину тут поносить у великій мірі (за деякими виїмками) сільська інтелігенція, яка між народом живе і з ним повинна жити, однак в дійсности держить себе від нього здалека.

Рівномірно з тим, а навіть краще, йде праця по організації повіту на кооперативному полі. Завдяки одиницям, до вичислення котрих пять пальців котрої небудь руки було би за багато, рух в цій ділянці нашого життя іноваз то сильніший і заповідає дуже гарну будучність. Доказом цього ряд новоосновуваних кооператив — і то протягом дуже короткого часу — підготовка ґрунту під основання свіжих. Треба признати, що село виказує глибоке зрозуміння значіння організації на економічному полі і хоча часи не найсвітліші з найгірших — всеж таки радо вітає у себе кооперативу і горнеться до неї. Ідучи на стрічу хвилі та потребі устроєно в Перемишлянах одномісячний кооперативно - торговельний курс, який тр'вав від 23. 3. ц. р. і мав около 40 слухачів-учнів. Вислід курсу на загал дуже добрий: курсисти не жалували праці для себе й над собою тай сама управа курсу доложила всіх старань, щоб праця дала як найкращі успіхи. І отсе маємо в повіті гурток одиниць-розсадників ідеї кооперації і людей до певної міри підготованих для ведення спілок.

Оснований при кінці грудня 1924 р. Кружок УПТ. в Перемишлянах, який за короткий час свого істнування вспів проявити інтензивну діяльність, стрінувся на початках своєї діяльности з деякими на

чепонами зі сторони властей а то в збірці коляди на Р. Ш. В багатьох случаях власти заквестіонували зібрані гроші і мимо внесення представлень й досі їх не звернули. Може по висвітленню справи коляди, яке відбулося перед кількома днями за урядовими запрошеннями тутешнього Староства і до якого стягнено людей майже з усіх кінців повіту, ми нарешті побачимо зібрані з таким трудом гроші.

Справа на часі — шкільний плебісцит представляєся в нашому повіті — за виїмком самих Перемишлян — на загал досить добре. Народ виявив повне зрозуміння ваги моменту і цілої справи і мимо всяких шикан зі сторони „режимків" загал твердо стоїть на раз занятому в тій справі становищі і ніщо його з цього становища не зіпхне.

Жіноцтво у нас теж зачинає щораз то більше цікавитися громадянськими справами та життям. Заходом кількох діяльніших одиниць з жіноцтва пороблено вже старання для оснування в Перемишлянах філії Союза Українок. Ждуть тільки на дозвіл, щобй перевести організацію і зачати як слід працю. Є повна надія, що праця піде як слід. Цікаво тільки, як поставиться до цеї справи жіноцтво з поза самих Перемишлян?

Слід би ще згадати кількома словами про концерт в честь Тараса Шевченка, устроєний заходом філії Просвіти дня 22. березня ц. р. в Перемишлянах. Може програма концерту була на загал убога, може й не виведена як слід — бо і сил у нас нема, — та всеж таки хоч скромненько вшановано память Незмірущого Генія України не злим тихим словом. Вступне слово, реферат, дві декламації, два мішані хори і сценічний образок — от і зміст програми. Та на жаль — перемишлянське громадянство не дописало. Інтелігенція з самих Перемишлян — а гурток її невеличкий — (не вчисляю тих, які ще й досі задивлені в померкле знамя „двохглавого орла") не явилася вся, — інтелігенція з поза Перемишлян як звичайно „не має часу", — а міщанство — пожалься Боже. Воно до всього пасивне, нічим не зацікавиться, ніщо не зрушить його з душевної та моральної німоти, а подеколи національно байдуже.

На загал — життя в повіті зачинає вже пульсувати — рух на просвітному та економічному полі набирає сили й розмаху — свідомість національна росте і розростається — посвідчити це може до певної міри держ. поліція, яка також в міру того зачинає цікавитися щораз то більше нашими читальнями, кооперативами, і т. д., а навіть часом старається помагати нам в нашій акції шкільного плебісциту.

З судової салі.

Будецький і товариші на волі.

Дня 24. ц. м. відбулась перед апеляційним судом в Люблині розправа Будецького і тов. засуджених окружним карним судом в Луцьку разом на 60 літ тюрми за приналежність до У. С. Д. П. Апеляційному Трибуналові проводив радник суду Гавликевіч, обвинувачував прокуратор Аверевіч, обвинувачених заступали адвокати д-р Семен Шевчук зі Львова і адвокат Гонігзім з Варшави і сенатор Карпінський. По переведеній розправі і по промовах оборонців увільнив апеляційний суд усіх 14-ох обвинувачених від вини і кари — а на просьбу оборонців вислав осібним курєром того самого дня припоручення окружному карному судові в Луцьку випустити всіх обвинувачених на волю. Однак хто винагородить обвинуваченим незаслужений 18-місячний слідчий арешт в луцькій вязниці — і ті всі страждання, які довелось їм пережити в тій тюрмі! На це не дав відповіди апеляційний суд в Люблині.

Зі спорту.

XXVI. загальні збори „Сокола-Батька".

В чистенькій, відновленій салі „Сокола-Батька" при вул. Руській ч. 20., прикрашеній портретами сокільських провідників і сокільськими картинами відбулися в суботу дня 7. ц. м. чергові загальні збори цього Товариства, високо заслуженого для фізичної культури народу. Це 26. збори від часу оснування Товариства, а треті від часу відновлення його повоєнної діяльности. Не багато учасників зійшлося на ці збори. Але за те не бракувало між ними ні одного з давних другів і співробітників проф. Боберського, явився також на збори в повному числі львівський спортовий світ. Були присутні всі, що розуміють вагу фізичного виховання та з любовю і пожертвуванням працюють на тім полі.

Збори отворив голова дир. М. Заячківський, під якого проводом вже третій рік ведеться успішна діяльність Товариства. Не злим-тихим словом згадав про смерть члена С.-Б. М. Міхновського, адв. з Харкова, кілька щирих слів присвятив тим Товаришам, що далеко на вигнанню.

Організаційний референт не міг похвалитися ніякими великими успіхами своєї праці, яка на кожному кроці стрічала перешкоди з боку влади. Так розвязала влада в 1924 р. аж 7 філій, між ними в таких центрах, як Перемишль, через що ціла велика полоса краю остала без проводу, та в повітових містах, як Калуш і Судова Вишня, через що оба ці повіти остали рівнож без проводу. Були безуспішні спроби основувати нові філії в 10 місцевостях, організаційна секція подавала в цій справі точні вказівки й інформації, та влада все найшла якусь причину, щоби не допустити до оснування філії Товариства, яке має на меті виключно фізичне виховання та поміч у випадках пожежі. Одним з яскравих фактів відношення влади до Товариства є відмова видачі прапора забраного ще в 1923 р. на Зелені Свята підчас походу на могили членів Товариства, які спочивають на Янівськім кладовищі.

Мовчанка решти філій безумовно свідчить про брак почуття обовязку і відповідальности у багатьох голов сокільських гнізд, а ще гірше, що це філії найблизші Львова. Належить отверто напятнувати, що філії не сповняють обовязку супроти матірного товариства, а ставляють ще жадання, щоби їм помагати чи морально чи матеріяльно.

Звідомлення зі своєї діяльности прислало лише 9 філій. Тому в тих тяжких відносинах приходиться працювати сокільській організації, передовсім на провінції, але праця всетаки поступає вперед.

Руханкова секція проявила в адміністраційному році живу діяльність. Цілу зиму від раннього ранку до пізнього вечера саля занята вправляючою молоддю: рано вправляють ученики й учениці українських державних та приватних гімназій, семінарій, виділових та народніх шкіл, по полудні й вечером члени й членкині та учасники Товариства під проводом фахових провідників. Цих останніх вправляло в адм. році 493 в 10 відділах.

Цього року мали вправляючі до розпорядження все потрібне приладдя, а уладження салі приноровлене як слід до вимог руханки. Старшина С.-Б. призначила на це уладження значну суму понад 200 долярів, а українські ремісники дали свою працю.

Весною, літом і до пізньої осени відбувалися вправи на майдані при Стрийській вулиці. І тут від ранку до вечора на свіжому воздусі українська молодь гартувала тіло й мязи. Старшина старалася по змозі приготовити майдан для того, щоби можна було там і вправи переводити й улаштовувати на ньому свята й фестини. Саму середину майдану сплантовано, довкруги побудовано правильну біжню, з асфальтового тору для колесників усунено нарешті буряни, що розрослися на нім за час війни, як на розлогих українських степах. Для ситківки уладжено в куті від Повиставової Площі ще один тор. Побіч побудовано одягальні та перекусню, а для публики на фестини й свята довкруги майдану лавки.

Справа майдану це вічна журба Старшини Товариства. Ледви одна третина є власністю Сокола. В остатнім році закуплено знову один уділ (на 27), в підготові закупно двох дальших. По проекту проф. Гайдучка заложено „Золоту Книгу", в якій записується золотими буквами прізвища тих всіх громадян, що складають жертви на закупно майдану. До цеї пори записані ледви перші листки, нова Старшина мусить подбати про те, щоби вкрити всі чисті листки іменем жертволюбивих громадян.

Слідували ще звіти з діяльности спортової секції, яка як Спортовий Союз відбула вже свої окремі збори, дальше господаря домівки й майдану, вкінці касєра.

На внесення Провірної Комісії уділено уступаючій Старшині абсолюторію, а на внесення д-ра Шухевича через акламацію признання і подяку Старшині, зокрема голові дир. М. Заячківському за те, що в теперішніх трудних обставинах давав провід Товариству та напрям цілої праці.

По приняттю зміни кількох точок статутів приступлено до вибору нової Старшини. Через акламацію вибрано головою дир. Заячківського. Дотеперішні довголітні заслужені для Товариства заступники голови д-р М. Волошин і проф. Ст. Гайдучок, що цілий ряд літ були душею Товариства, не приняли поновного вибору, заявляючи, що хвилево в цім році не можуть з особистих причин працювати в Товаристві на давних чільних постах. На внесення п. Левицького збори висказали обом уступаючим заст. голови признання за довголітню успішну працю в користь Товариства. На членів Старшини вибрано: Президія: Микола Заячківський, Осип Навроцький, Володимир Кузьмович. Члени Старшини: д-р Шухевич Степан, Юрій Вінцковський, Михайло Галібей, Павло Зимак, Микола Левицький, Степан Лотоцький, Ірина Лежогубська, Людомир Огоновський, Василь Падіїв, Іван Пантелюк, д-р Богдан Питляк, Тарас Франко. Заступники чл. Старшини: Вошнець Іван, Лаврів Станислав, Мриц Іван, Русин Зенон. Провідники вправ: Тимотей Білостоцький, Коцюба Степан, Суховерська Оксана. Провірна Комісія: Барусевич Теофіль, Павлик Іван, Сопотницький Олександер.

На закінчення зборів проф. Гайдучок вказав на ці завдання, які повинна сповнити Старшина: це — поширення організації сокільської на всі зах. українські землі.

На цім збори покінчено, а учасники розійшлися в переконанню, що Товариство сповнить свято приняттий на себе обовязок.

✝ Посмертні згадки.

Клементина Долинська, учителька в Королівці, товмацького повіту, померла дня 16. п. м. на пятнистий тиф в 53 році життя а в 32 р. учителювання. Була це щира українська душа, яка завсіди уважала своїм обовязком попирати рідну пресу та справу Рідної Школи. В. 18 п.

Оповістки.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка.
Четвер 25.III. м. Самбір.
Субота 28.III. м. Сянік.
Неділя 29.III. м. Сянік. 1230 5—?

Український Театр під дир. І. Когутяка.
З а л і щ и к и, саля Нар. Дому:
Субота 28.III. МІРА ЕФРОС.
Вівторок 31.III. ПРО ЩО ТИРСА ШЕЛЕСТІЛА.
Середа 1.IV. ГЕТЬМАН МАЗЕПА.
Четвер 2.IV. (другий раз) ЧЕСНА ЗУЗАННА.
Т о р с к е, саля „Просвіти":
Неділя 29.III. НЕУДАЛИЙ РОМАНС (о год. 3. пополудни).
У с т е ч к о, саля „Просвіти":
Неділя 29.III. НАТАЛКА ПОЛТАВКА.
Т о в с т е, саля кіна:
Неділя 29.III. ЗРАДЛИВІ МУЖЧИНИ

Відчит В. Целевича на тему „В р а ж і н н я і с п о с т е р е ж е н н я в т о р г о в л і і п р о м и с л і в А м е р и ц і" в неділю дня 29. березня ц. р. о год. 12 в полудне для членів Т-ва „Союза українських купців" і членів „Міщанського Братства" в кімнатах „Міщанського Братства" вул. Руська 3. І. пов. 1649 2—2

За редакцію відповідає О. Костик. — Видає Видавнича Спілка „Діло" — З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.